

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 1/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. L. C., R., zastúpeného advokátkou JUDr. K. D., K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 279/2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. L. C. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2006 doručená sťažnosť JUDr. L. C. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. K. D., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 279/2003.

Sťažovateľ uviedol, že je účastníkom exekučného konania vedeného Exekútorským úradom Mgr. Z. pod sp. zn. Ex 97/2003 v procesnom postavení povinného. Konajúca exekútorka začala exekúciu bez toho, aby ho o tom upovedomila a jeho podanie, v ktorom túto skutočnosť namietal, okresný súd posúdil ako námietky proti exekúcii a rozhodol o nich v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 279/2003. Sťažovateľ namietal, že *«súdu trvalo vyše troch rokov, kým dospel k záveru, že tieto „námietky“ treba zamietnuť»*, hoci vec nebola právne zložitá. Sťažovateľ z toho usúdil, že nečinnosťou okresného súdu v označenej exekučnej veci došlo k porušeniu jeho základného ľudského práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Keďže podľa sťažovateľa niet iného orgánu, ktorý by chránil toto jeho ústavné právo, domáha sa jeho ochrany na ústavnom súde. Nevyužitie iných prostriedkov nápravy podľa osobitných predpisov odôvodnil tým, že nemal vedomosť o tom, že jeho podanie adresované exekútorke bude posúdené ako námietky, o ktorých mal rozhodovať súd. Skutočnosť, že prebieha konanie na všeobecnom súde, sa dozvedel až keď mu bolo doručené uznesenie okresného súdu, ktorým okresný súd rozhodol o námietkach proti exekúcii.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol nálezom *„ktorým by vyslovil, že OS v Sp. Novej Vsi v konaní sp. zn. 1 Er 279/2003 porušil moje právo na prerokovanie veci bez zbytočného odkladu upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, priznal by mi sumu 30.000.-Sk titulom primeraného finančného zadostučinenia a zároveň by mi priznal právo aj na náhradu všetkých trov tohto konania, ktorých výška bude uvedená v písomnom vyhotovení rozhodnutia ÚS, a to všetko do troch dní odo dňa jeho právoplatnosti“*.

Na výzvu ústavného súdu na odstránenie nedostatkov svojho podania sťažovateľ 17. augusta 2006 doručil splnomocnenie, ktorým splnomocnil advokátku JUDr. K. D. svojím zastupovaním v konaní pred ústavným súdom a doručil tiež uznesenie okresného súdu zo 14. júna 2006 s vyznačenou doložkou právoplatnosti.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde o neprípustnosť.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

V rámci prípravy konania si ústavný súd vyžiadal z okresného súdu spis sp. zn. 1 Er 279/2003, z ktorého zistil, že konanie o námietkach sťažovateľa (v procesnom postavení povinného) proti exekúcii sa na okresnom súde začalo 26. februára 2003 na návrh Exekútorského úradu v M. Uznesením č. k. 1 Er 279/03-43 zo 14. júna 2006 okresný súd čiastočne vyhovel námietkam povinného, čo sa týka istiny 50 000 Sk, v prevyšujúcej časti námietky zamietol. Rozhodnutie, ktoré sa týkalo výroku o čiastočnom vyhovení námietkam nadobudlo právoplatnosť 8. júla 2006 a 22. júna 2006 nadobudli právoplatnosť ostatné výroky rozhodnutia. Dňa 21. júna 2006 okresný súd uznesením č. k. 1 Er 279/03-47 exekúciu v časti o zaplatenie 50 000 Sk zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 26. júla 2006. Sťažovateľov návrh na zastavenie exekúcie bol okresnému súde prostredníctvom súdnej exekútky doručený 11. septembra 2006. Dňa 13. októbra 2006 okresný súd uznesením sp. zn. Er 279/2003 zamietol návrh na zastavenie exekúcie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 28. novembra 2006.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal všetky opravné prostriedky alebo iné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ mohol na ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy využiť a podať sťažnosť na prietahy v konaní pred okresným súdom orgánu štátnej správy súdov podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažnosti a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) účinného do 31. marca 2005. Podľa citovaného ustanovenia sa môžu fyzické osoby a právnické osoby obracať na orgány štátnej správy súdov so sťažnosťami na postup súdu, len ak ide o prietahy v konaní (...).

Podľa § 8 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov ústredným orgánom štátnej správy súdov je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia orgánmi štátnej správy súdov sú predseda a podpredseda najvyššieho súdu, predsedovia a podpredsedovia krajských súdov, predsedovia a podpredsedovia okresných súdov, ako aj predseda a podpredseda Špeciálneho súdu.

Po nadobudnutí účinnosti zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) dňom 1. apríla 2005 mal sťažovateľ možnosť podať sťažnosť na prietahy v konaní okresného súdu v zmysle § 62 ods. 1 tohto zákona.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia sťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

Sťažovateľ uviedol, že v podaní sťažnosti štátnej správe súdov mu bránila skutočnosť, že o konaní prebiehajúcim na okresnom súde sa dozvedel až po doručení jedného z jeho uznesení. Z obsahu spisu okresného súdu však ústavný súd zistil, že námietkou sťažovateľa ohľadom nedoručenia upovedomenia o začatí exekúcie sa okresný súd zaoberal, pričom za dátum prevzatia upovedomenia sťažovateľom určil 10. apríl 2003. Prevzatie kópie upovedomenia o začatí exekúcie sťažovateľom potvrdil aj oprávnený.

Ústavný súd je toho názoru, že sťažovateľ sa mohol domáhať ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sťažnosťou na prietahy v konaní adresovanej predsedovi príslušného súdu. Práve využitím inštitútu podania sťažnosti mal možnosť docieliť nápravu, pretože ako ustanovujú vyššie citované ustanovenia zákonov, sťažovatelia sa môžu obracať so sťažnosťami na postup súdu, len ak ide o prietahy v konaní.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sú ustanovené hranice poskytovania ústavnej ochrany základným právam zo strany ústavného súdu na jednej strane a iných orgánov štátu na strane druhej. Vychádzajúc z princípu subsidiarity ustanovenému v čl. 127 ods. 1 ústavy ochrany základných práv a slobôd sa možno domáhať na ústavnom súde len v prípade, ak sťažovateľ vyčerpal všetky opravné prostriedky alebo právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje (obdobne napr. III. ÚS 100/05, III. ÚS 249/05) v systéme všeobecných súdov.

Uplatnenie už citovaných ustanovení zákona o štátnej správe súdov a zákona o súdech možno považovať za účinný prostriedok nápravy, ktorý zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľ však v prípade namietania prietáhov v konaní okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Er 279/2003 tento účinný prostriedok nápravy nevyužil, a podľa názoru ústavného súdu nešlo o vec, na ktorú by ho bolo možno aplikovať.

Ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2007